

Σέρρ. 'Η κινούσια μον γιάβονι' είνι φλουκάτ' αύτόθ. Πάρι τ' γιάβονι' νὰ σκιπαστῆς, ἄμα κρυγιών'ς Θεολόγ. || Φρ. Πήρι πάλ' δ' διάμπονι' τσι διάβ' τσι Αγιάσ. Συνών. βελέντις τις, κάππα, κονβέρτα, μαντανία, σάτισμα, τσέργα, φλοκάτη, φλοκωτή. 2) Τὸ μέλικν ἐκχύλισμα τῶν ριζῶν τοῦ φυτοῦ Γλυκύρριζα ἡ λεία (Glycyrriza glabra), κοιν. γλυκόρριζα, τῆς οίκογεν. τῶν Ψυχανθῶν (Papilionaceae), τὸ δόπιον χορηγεῖται ὑπὸ μορφὴν σακχαροπήκτων (καραμέλες) ὡς μαλακτικόν, κατευναστικὸν τοῦ βρηκὸς Αθῆν. Εὕβ. (Ψαχν.) Θήρ. Ιων. (Σμύρν.) Πελοπον. (Άρκαδ. Μεσσην. Πάτρ. κ.ά.) Σύρ.—Λεξ. Βλαστ. ἔνθ' ἀν. Π. Γενναδ. ἔνθ' ἀν. Μπριγκ. κ.ά.: Καραμέλες τῆς γιάμπολης Αθῆν. (παλαιότ.) Λέρη πᾶς κειδά 'ς τὸ μαγαζὶ νὰ πάρ'ς καμπόσες γιάμπολες, γιατ' λένε ἡ γιάμπολ' κάν' καλὸς τὸ λαμπὸ Ψαχν. 3) Ποικιλία σταφυλῆς δύοικαζούσης πρὸς τὸ Σαββατικόν, ἐκ τῆς δόπιας παράγεται λευκὸς οἶνος Θεσσ. (Δομοκ.)

γιαμπολίζω ἀμάρτ. γιαμπονλίζω Ηπ. (Τσακιντ.)
Ἐκ τοῦ ούσ. γιάμπολη.

Τινάσσω τι εἰς τὸν ἀέρα πρὸς ἀπαλλαγὴν του ἀπὸ τὴν σκόνην. Ἐκ μεταφ. ἐκ τῆς γιάμπολης, βαρείας μαλλινῆς κουβέρτας, τὴν δόπιαν συνήθως τινάσσομεν.

γιαμπολούδι τό, ἀμάρτ. γιαμπονλούδι' Μακεδ. (Κολινδρ.)

Ἐκ τοῦ ούσ. γιάμπολη καὶ ἐκ τῆς ὑποκορ. καταλ.-ούδι.

'Η μικροῦ μεγέθους γιάμπολη, ἥτοι κλινοσκέπασμα. Συνών. ἀπλάδι, βελεντζί, βελεντζούδι, βελεντζούλα, κονβέρτα, σαίσματάκι.

γιαμπουκλί τό, Στερελλ. (Περίστ.)

Συνθηματικὴ λέξις προελθοῦσα πιθανῶς ἐκ τοῦ ούσ. γιάμπολη 1.

Κατὰ πληθ., δρουχισμός: Φουρτώρους 'ς τοῦ μάγκαρου τὰ γιαμπουκλιά (μάγκαρος = ὄνος).

γιαναστίζω Θράκ. (Τσακίλ. κ.ά.) Κύπρ. Μεγίστ. Ρόδ. κ.ά. γιαναστίζου Θράκ. Ιμβρ. Μακεδ. ("Ασσηρ.") γιαναστῶ Ικαρ. γιανιστίζω Χίος. γιαναστεύω Χίος.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. γαναστίζω = πλησιάζω. 'Ο τύπ. γιαναστεύω κατὰ τὸ συνών. κοντεύω καὶ τὸ ἀντών. ἀλλαγεύω.

1) Πλησιάζω ἔνθ' ἀν.: 'Εγιανάστησεν gordà Ρόδ. Τόμ' γιανάστ' σε 'ς τὴν σκάλα, πήδ'ξε δέξιο (τόμος = δέσταν) Τσακίλ. Εἴχαμε τὸ καΐκι γιαναστημένο ἐκεῖ 'ς τὸ πέρα μονράγιο Ικαρ. 'Ανάμενε καὶ ἀνάμενε, ὡς τὸ βράδυ ἐγιανάστησεν Μεγίστ. Πηγαίνοντα τὰ ἐλάφια καὶ γιαναστίζουν νὰ τὴν παρταλιάσουν τίποντα δὲν ἀφ'σαν (παρταλιάσουν = κομματιάσουν, κατασπαράξουν) Θράκ. || "Δσμ.

Καὶ ἐσωρεύτηκαν πολλοὶ 'ς τοῦ ἀρχοντος τὸ κονάκι καὶ τὸν ἐκαρτερούσασιν ποῖον θέλει νὰ προστάξῃ, ποῖον νὰ τοῦ δώσῃ θέλημα καὶ ποῖον νὰ διορίσῃ καὶ 'ς ποῖον ἀρχοντα κοντὰ νὰ πά' νὰ γιαναστήσῃ (ἀρχοντος = ἀρχοντος) Κύπρ.

'Αμ' πὼς ἐγιαναστέψανε 'ς τῆς ἐκκλησιᾶς τὴν πόρτα, — 'Αμ', 'Αρετή, 'ς τὸ σπίτι μας, νὰ μπῶ νὰ προσκυνήσω

Χίος. 2) 'Επὶ πλοίου, πλευρίζω Χίος. 3) Προσταρμόζω Ιμβρ.: Δὲ γιαναστίζεται 'ς τοῦ χαρανί τοῦ καπάκη'; (χαρανί=χαλκίνη χύτρα). Καὶ ἀμτβ., συμφωνῶ μετά τινος Ιμβρ.: Δὲ γιαναστίζουμε (δὲν συμφωνοῦμεν ὡς πρὸς τὸν χαρακτῆρα, δὲν ταὶ οἱ άτομοι εἰς τοῦ μεταφ.). 2) 'Επιχειρῶ τι, ἐπιλαμβάνομεί τινος Θράκ. (Τσακίλ.): Γιανάστ' σαμε καὶ οἱ δύο μὲ τὰ φανάρια, μάρε μάρε τὸ σώσαμε (πέσαμε καὶ οἱ δύο εἰς τὸ ἔργον... καὶ γρήγορα γρήγορα τὸ τελειώσαμε). Καὶ μετβ. μεταφ. Τόρε γιανάστ' σε 'ς τὸ ξύλο (τὸν ἔδειρε ἀγρίως).

γιανελᾶς δ, Σκύρ.

Ἐκ τοῦ ούσ. γιάνελη.

Ο κατασκευάζων, δὲ ράπτων τὰ γιάνελιά (βλ. λ.), καθὼς καὶ είδος μαλλίνων ἐμβάδων, τῶν «τερλικῶν» τῶν ἐντοπίων.

γιανελή τό, Ιων. (Καράμπ.) Σκύρ.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. γενλι = χειριδωτός.

Εἴδος ἐσωκαρδίου ἀπὸ ἐγχώριον ὅφασμα, τὸ δόπιον εἶναι σταυρωτὸν ἐμπρός καὶ φορεῖται ὑπὸ τῶν γεωργῶν καὶ τῶν ποιμένων. Συνών. γελέκι.

γιανεμδος δ, Ποντ. (Ινέπ.)

Ἐκ τοῦ ἀορ. ἐγιάνελα τοῦ ρ. γιάνελι καὶ τῆς παραγ. γωγ. καταλ. -μός.

"Ιασις, θεραπεία.

γιανέσκω Πόντ. (Ινέπ. Σινώπ.) γιανέτσω Πόντ. (Ινέπ.)

Ἐκ τοῦ ἀορ. ἐγιάνελα τοῦ ρ. γιάνελι καὶ τῆς παραγ. καταλ. -έσκω, παρὰ τὴν δόπιαν καὶ -έτσω. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀλαφρὸν νέσκω, ἀρχοντυνέσκω, μετεινέσκω κλπ.

1) Θεραπεύω τινὰ Σινώπ. 2) Καθίσταμαι ὑγιής, θεραπεύομαι ἔνθ' ἀν.: 'Ο πονούμενος ἔχωρας γιανέτσει (ό ἀλγῶν, σωματικῶν καὶ ψυχικῶν, ἀργά, μετὰ παρέλευσιν χρόνου, θεραπεύεται) Ινέπ.

γιανεύω ἐνιαχ. γιανεύον Θεσσ. γιαντεύκω Κύπρ.

Ἐκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορ. ἐγιάνελα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -εύω. 'Ο τύπ. γιαντεύκω κατὰ τὸ ἀκολουθοῦν μαντεύω καὶ εἰς ἐπωδ.

Ἀμτβ. θεραπεύομαι ἔνθ' ἀν.: "Δσμ.

'Η μαχαιριά γιατρεύεται καὶ τουφεκιά γιανεύει Θεσσ.

Γιαντεύκω τζαί μαντεύκω | τζαί τοὺς σφήκουδους γητεύκω (ἐξ ἐπωδ.) Κύπρ. Συνών. γιάνελι 2, γιάνελος μαντεύω καὶ εἰς ἐπωδ.

γιάνι τό, Θράκ. (Σαρεκκλ. κ.ά.) Πόντ. (Τραπ.)—Π. Παπαχριστοδ., Θράκ. ηθογραφ., 1,65.4,124. Χριστούγ. Θράκ., 'Αρχ. Θράκικ. Θησ. 3,78. Χαμέν. κόσμ., 7,81, 155 γιάνι Καππ. (Μισθ. Φλογ.) Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Πληθ. γιάντα Καππ. (Μισθ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. γαντ = πλευρά, πλευρόν.

1) Πλευρόν, πλευρὰ Καππ. (Μισθ.) Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): 'Ετσά σὸ γιάνι μ' (στάσου 'ς τὸ πλευρό μου) Τραπ. Τὸ καΐκ' ἀπάν' σὸ γιάνι πλεύ αὐτόθ. "Εθηκεν καὶ ἐναντιούπεμένον κολογκίθ' σὸ γιάνι ἀτ' καικά (ἔβαλε ἐνα τρύπιο

